

Betænkning afgivet af Socialudvalget den 28. april 2005

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social service

(Forbedring af muligheden for madordninger i daginstitutioner mod fuld forældrebetaling)

[af familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed)]

1. Ændringsforslag

Socialdemokratiet har stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 23. februar 2005 og var til 1. behandling den 10. marts 2005. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Socialudvalget.

Tidligere behandling

Lovforslaget er en genfremsættelse af lovforslag nr. L 74 fra folketingsåret 2004-05, 1. samling. Udvalget har fået omdelt det materiale, der forelå i forbindelse med behandlingen af L 74. Materialet er omdelt som bilag 1 på L 74, herunder de hørings svar, som familie- og forbrugerministeren sendte til udvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 3 spørgsmål til familie- og forbrugerministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*. Flertallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget ønsker at efterkomme de ønsker, som forældre til børn i dagtilbud måtte have, derfor ser Dansk Folkeparti positivt på at udvide den nuværende ordning, så det i fremtiden vil være muligt at indføre en madordning til børn i aldersgruppen 0-2 år. Derudover skal der være mulighed for at oprette private madordninger, hvis den enkelte kommune ikke har et offentligt tilbud på området.

Flere store kommuner har ikke et sådant tilbud, og derfor ønsker Dansk Folkeparti at give forældrebestyrelser en ekstra mulighed.

Et *mindretal* i udvalget (S og RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Såfremt de stillede ændringsforslag ikke vedtages, indstiller mindretallet lovforslaget til forkastelse ved 3. behandling.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget støtter som udgangspunkt lovforslaget om en daglig madordning i daginstitutionerne. Det er et skridt i den rigtige retning. Det er naturligvis væsentligt for børns fysiske udvikling, at de hver dag får et sundt og nærende måltid i daginstitutionen. Men også i forbindelse med den mentale udvikling – overskud til læring og indlæring samt muligheder for at indgå i sociale sammenhænge – spiller den rette kost en vigtig rolle. Uden ordentlig ernæring vil et barn simpelthen ikke have energien til at klare sig godt igennem og få udbytte af de lange dage i daginstitution. Imidlertid er der grund til at gøre opmærksom på de problemer, forslaget kan medføre. Først og fremmest, at det ikke vil være alle familier, der vil have råd til at deltage i ordningen. Men også, at forslaget potentielt kan risikere at forringe allerede eksisterende ordninger for de 0-2-årige.

Socialdemokratiet stiller 2 ændringsforslag fordi Socialdemokratiet vil undgå, at lovforslaget medfører en social slagside:

- Socialdemokratiet foreslår, at forældre med et forhøjet tilskud til børnenes ophold i dagtilbuddene på grund af deres økonomiske forhold ligeledes får et forhøjet tilskud i forbindelse med en madordning. Børn med økonomisk friplads til pasningen skal altså også have økonomisk friplads i forbindelse med maden.
- Socialdemokratiet foreslår, at lovforslaget ikke inkluderer vuggestuebørn, dvs. børn i alderen 0 til 2 år. I dag indgår madordninger som en naturlig del af pasningsordningen i mange vuggestuer. Den situation vil Socialdemokratiet gerne have fortsætter. Vedtages dette lovforslag frygter Socialdemokratiet, at de vuggestuer, der i dag allerede tilbyder mad, vælger at afskaffe eksisterende ordninger og i stedet oprette forældrebetalte madordninger.

Gennemføres disse to ændringsforslag, stemmer Socialdemokratiet ja til lovforslaget. Hvis ikke, er Socialdemokratiet desværre nødsaget til at stemme nej.

Et *andet mindretal* (SF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* og vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse*, men vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Regeringen kalder forslaget en forbedring for muligheden for at få madordninger i daginstitutionerne, men den mangler at sige, at det kun gælder børn fra familier med høje indkomster.

Børnefamilier med lave indkomster vil nemlig få det problem, at de ikke har råd til den øgede brugerbetaling, som vil kunne indføres med denne ordning.

Enhedslisten ønsker en solidarisk finansiering over skatten, så alle børn får mulighed for en madordning, der er økologisk og sund. Det, regeringen gør, er at indføre mere brugerbetaling til børnefamilierne med den ene hånd, og samtidig deler den skattelettelser ud til dem med høje indkomster med den anden hånd. Og derfor rammes dem med de laveste indkomster.

Enhedslisten stemmer imod dette usolidariske forslag.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Fólkaflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *et mindretal* (S), tiltrådt af *et mindretal* (RV og EL).

Til § 1

1) I den under *nr. 2* foreslåede affattelse af § 15 b, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »11«: »til børn i alderen fra 3 år og derover«.

[Ændring af lovens målgruppe, så den ikke omfatter de 0-2-årige]

2) Efter *nr. 2* indsættes som nyt nummer:

»01. I § 15 b indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Forældre, der får forhøjet tilskud til børns ophold i dagtilbud under hensyn til forældrenes økonomiske forhold, jf. § 15, *stk. 6*, skal have et tilsvarende forhøjet tilskud til brug for betalingen til en madordning.««

[Sikring af friplads]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget indebærer, at der ikke kan etableres forældrebetalte madordninger for børn i alderen 0-2 år, men kun for børn fra 3 år og opefter. Forældre til børn i alderen 0-2 år, der går i daginstitutioner, hvor maden ikke indgår, kan således ikke vælge at betale for en madordning i institutionen, men skal give barnet mad med hjemmefra.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Ændringsforslaget vurderes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for mellemværendet mellem stat og kommune.

Ændringsforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Til nr. 2

Ændringsforslaget indebærer, at forældre, der får forhøjet tilskud til børns ophold i dagtilbud under hensyn til forældrenes økonomiske forhold, og som vælger at benytte en madordning i stedet for at give barnet mad med hjemmefra, også vil være berettiget til at få tilskud fra kommunen til hel eller delvis dækning af udgiften til madordningen. Tilskuddet fra kommunen vil procentuelt svare til det forhøjede tilskud, jf. bekendtgørelse nr. 890 af 6. november 2003 om kommunens tilskud til brug for dagtilbud til børn, forældrenes egenbetaling og fripladstilskud m.v.

Bortfalder retten til forhøjet tilskud til børns ophold i dagtilbud, bortfalder også tilskuddet til madordningen.

Administrative og økonomiske konsekvenser for det offentlige

Det skønnes, at ændringsforslaget vil medføre en årlig kommunal udgift til nedsættelse af betalingen for madordninger svarende til ca. 19 mio. kr. Hertil kommer udgifter til administration som følge af ændringsforslaget.

Ved skønnet er forudsat, at 25 pct. af de 0-5-årige børn i vuggestuer, børnehaver og andre institutioner efter serviceloven, som ikke allerede er omfattet af en madordning med frokost, der tilbydes som en del af daginstitutionens almindelige tilbud, vil blive omfattet af en madordning med fuld forældrebetaling. Det er forudsat, at udgiften ved madordningerne udgør 11 kr. pr. barn pr. dag i gennemsnit.

Ca. 23 pct. af de 0-2-årige og ca. 21 pct. af de 3-5-årige vil modtage tilskud til delvis nedsættelse af betalingen for madordningen, og ca. 6 pct. af de 0-2-årige og ca. 4 pct. af de 3-5-årige vil modtage et tilskud, der fuldt ud dækker udgiften ved at deltage i madordningen. Det er i beregningen forudsat, at forældre, der får tildelt hel eller delvis friplads af økonomiske grunde, vil få en tilsvarende relativ nedsættelse af betalingen for madordningen.

Kommunerne skal kompenseres for merudgifterne. Ændringsforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Hans Andersen (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) Inge-Lene Ebdrup (V) nfm.

Inger Støjberg (V) Pia Kristensen (DF) fmd. Birthe Skaarup (DF) Tina Petersen (DF)

Tom Behnke (KF) Per Ørum Jørgensen (KF) Hüseyin Arac (S) Lise von Seelen (S)

Mette Frederiksen (S) John Dyrby (S) Lone Dybkjær (RV) Ole Glahn (RV)

Anne Baastrup (SF) Line Barfod (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit, Siumut og Fólkaflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Fólkaflokkurin (FF)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 26**Bilagsnr. Titel**

- 1 Omdeling af det materiale, der forelå i forbindelse med den tidligere behandling af lovforslaget i 2004-05, 1. samling (L 74)
- 2 Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 3 1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 26**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm. om en vurdering af, hvad de omtalte madordninger kommer til at koste, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
- 2 Spm. om ministerens holdning til et ændringsforslag, der sikrer at forældre, der får forhøjet tilskud til børns ophold i dagtilbud, også vil være berettiget til hel eller delvis dækning af udgiften til en madordning, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
- 3 Spm. om ændringsforslag, der sikrer, at forældre, der får forhøjet tilskud til børns ophold i dagtilbud, også vil være berettiget til hel eller delvis dækning af udgifter til en madordning, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå